Ն՝ 9680 1917 ՅՈՒՆԻՍ 5—18 ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ 18 ՀԱԶԻՐԱՆ 1333 33ԻՆՃԻ ՏԱՐԻ

جريدهٔ شرقيه

(تاريخ تاسيسى ١٢٩٣)

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ՍԻՅԱՍԻ ԿԱԶԷԹԱ

20 ԲԱՐԱ Թարիխը թլէսիսի 1877

صاحب امتياز اغوب جيوه‌لك

مؤسسى ديكران جيوه‌لك

بك‌اوغلنده كوچك پارمق‌قپوده ابيل

سوقاغنده ١٣ نومرولى دائرهٔ مخصوصه‌سنده

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԱԶ ՎԷ ՍԻՒՏԻՐԻ

ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

Միւհասիպի : ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

Պէյօղլընճա Քիւչիւք Բարմաղ Գարուտա

Իպիլ սոզպղընճա Նո. 13

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆՔԱԹ.— Սէնէլիք 130, ալթը այլըգ 70, իւչ այլըգ 40։

ԻՇԹԻՔԵԱՐ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

ՊԷՅԱՆՆԱՄԷ.— Մեհը իհթիհեար հեյդեթինեն.— Օրօզտի Պագ, Իշթայն, Մայեր, Թիրինկ, Գարլըման կիպի միւթէնէվվի էշեա սաթան պէօյիւք ժաղաղարատա հէնուզ թէքմիլ էմթաանդն ֆիյաթլարը իյճապ իթտիկի աէրէճէաէ թէնզիլ իտիլմիշ տէյիլ տիր։ Պու տա ֆաթուրալարդն թէտգիգի վէ ֆիյաթդն օնա կէօրէ թէնզիլ իյիւն մատատէթէն վագթ վէ իմքան պուլունամամըշ օլմասընտան նէշէթ իտիյօր։ Պինաէն ալէյհ խալզըմըզդն թէնի իլէ հարաքէթ իտէրէք ֆիյաթլարդն զաթի վէ հագիգի սուրէթտէ թէնզիլինէ ինթիզար իթմէլերի քէնտի մէնֆաաթլարը իգթիզասընտան տիր։

Էվրօբա շեֆերէրի վէ չօզօլաթալար.— Էվրօբատան կէլմէ պօն պօն վէ չօզօլաթա սաթան պազը տիւքեանլարատա մէվճուտ մալլարդն նարխատան պահալյա սաթըլարդընա տահիր միւֆէթթիշլէր թարաֆընտան վուգուպ պուլան իհտարաթ իւզէրինէ թէտգիգաթ իճրա իտիլտի։ Ճէլգ օլընան տիւքեան սահիպլէրի պու մալլարը քէնտիլէրի թիւճճարատան պահալյա սաթդն ալտրգալարը վէ չիմտի ֆարգը ֆիյաթ իսթիհսալընա թէշէպպիւս իթտիքլէրի ճիհէթլէ, պու մուամէլէյի իքմալ իթմէտէն էվվէլ ուճուզ սաթատայճաղարընը սէօյլէմիշլէրսէ տէ, պու մուազրէթլէրի չայանը զապուլ կէօրիւլմէտիկինտէն, նարխատան պահալյա սաթաբղարը թազիրտէ տէրհալ տէրտէսթ իտիլէճէքլէրի իլան օլընը։

Նէսրլէ սիւտլերի.— Նէսթլէ սիւտիւ սաթան պազը տիւքեանլարդն ֆարգը ֆիյաթ իսթիհսալ իտիճէլէ գատար Նէսթլէ սիւտի գութուլարընը օրթատան գալտըրարգլարը վուգուպ պուլան չիքայէթլէրտէն անլայընը։ Իհթիյաճաթ ղըտաիյէտէն օլան պու սատալարդն մուվագգաթ պիր զէման իչիւն օլսա պիլէ մէյատանատան գալտըրըլմասը հիչ պիր սուրէթլէ գապուլ իտիլէմէյէճէկինտէն, էլլէրինէ Նէսթլէ սիւտի պուլընանլարդն նէյնա-յէթ իչ կիւնէ գատար գօմիսիօնա միւրաճաաթլա գութուլարդն մէվճուտ հագզընտա պիր վէսիգա ալմալարը վէ պիր թարաֆտան զէնճիրլէմէ սուրէթիյլէ ֆարգը ֆիյաթ իսթիհսալ թէշէպպիւսինտէչտէվամ իտիրքէն, իկէր թարաֆտան խալգա սուտ սաթամագտա տա տէվամ իհմէտլերի լուզումը ինթաար օլունը։

ՀԱՐՊ ՎԷ ՍՈՒԼՀ

Պու կիւնքի «Հիլալատան».— Էն էվվէլ իքի մուխալիֆ գիւմրէնին վազիյէթինտէն պահս իտէլիմ։ Պիզիմ գուվվէթլի, մէթին, սէրթ տիւշմանլարլա իշիմիզ վար, պունլար իւչ սէնէ քէնտի մէրամլարընա մուզայիր օլարագ հարպ իթտիքատէն սոնրա, տայմա տա հարպդն տէվամընա արզուքէշ տիրլէր։ Պու վալտայը տիկէր պիր վագտայա եագլաշըրըլ սոգ խուսուսի պիր էհէմմիյէթ քէսպ իտիյօր։ Եանի Ինգիլթէրրա վէ միւթթէֆիգլէրի քէնտիլէրինի մաղլուպ կէօսթէրմէյիպ սուլհ վէ իթթիլաֆը ա հիչ պիր վէճհէյ արզու իթմէյօրլար։ Պիլաքիս գարշըլարընտա պայա կիպի մէթին, թունչ կիպի պիրլէշմիշ վէ չէլիք կիպի տայանըրգը օլուպ Տէօրթլէր իթթիֆագը նամընտա պուլընան տէհշէթլի պիր իթթիհսաը պուլըյօրլար։ Պու իթթիֆագ խասիմ իւզէրինտէ չօգ պէօյիւք բիւճհանիյէթլէր էլտէ իթտիքատէն սոնրա տա գուվվէթինին թէմամիյէթը վիճանիյէսիյէ վէ քէնտիսինէ վէ պէչէրիյէթէ գարշը վազիֆէլէրիյլէ՝ տիւշմանա ույուշմագ թէքլիֆ իթտի։ Խարապիյէթիմիզի թէհանտէն տիւշմանընդ՝ պու թէքլիֆի իսթիհզարլա բէտտա իթմէտի իւզէրինէ, տայմա իլք գուվվէթինի ռագյան կրուբըմըզ խասամլէրիմիզին իսթէտիքլէրի գատար կիթմէքտէ օլան նօգթայա վարընճա կիթմէկէ գարար վէրտի։ Պու տա՝ Ալէմանիա վէ միւթթէֆիգլէրինէ թանմիլ օլընան վազիֆէլէրի աչըգճա կէօսթէրիյօր։ Տէօրթլէր իթթիֆագը ազվամը՝ հէր իհթիմալէ կէօրէ, հարպդն զայրը մուայյէն բէք ուզագ պիր տէվրէյէ գատար սիւրէճկինի նազարը ազզաթա ալմըշլար տը։ Օնդն իչիւն պու տէհշէթլի հարպա տահա չօգ ուզուն միւտատթ տէվամ իչիւն սարսըլմազ զարուրէթլէ պէրապէր քէսէրլի ֆիքրէ գաթլանմալը տըրլար։ Իշթէ հագիգաթէն պախսը ֆէլահ վէ նէճաթ եէկեանէ հագիգաթ պու տը՝ քի պէրէքեաթ վէրսին արամըզտա հիչ քիմսէ պունը պիլմէյէն եօգ տը։

*** Ռուս ամէլէ վէ ասքէր մէճլիսի՝ սօսիալիսթ նազըրլարատան Հանտէրսընն (Ինկ.), Թոմաս (Ֆրանսըզ) վէ Վանտէրվէլտ (Պէլճ)ին կէօնտէրիքլէրի մէքթուպա ճէվապէն նէշր իթտիկի պիր պէյանանամէտէ մէճլիսը մէզքուր թարաֆընտան իճթիմայա տավէթ օլընան Սթօգհօլմ գոնֆէրանսընընն բրօկրամընը մէվզուը պահալա իլնադըզ վէ թազմինաթսըզ պիր բուլհ ագսընը թալէպ իտիյօր վէ ատյօր քի, «Գոնֆէրանս աղալարը հեր մէլլէթին քէնտիսինի իտարէ իթմէսի լիւզումընը դապուլ իթմիշ օլմաղլա, Ալզաս մէսէլէսիյլէ Պէլճիգա, Լէհիստան ;Կալիցիա, Սրպիսթան վէ սաիրէ կիպի խարապ օլան մէմալիքէ վէրիլմէսի լազըմ կէլէճէք թազմինաթա տայր պիր դէմինը իթիլաֆ պուլանադլար տը։ Ֆագաթ պու թազմինաթդն հարպտա մազլուպ օլան ճիհէթին թէտիյէսինէ մէճազուր թաբթուլարդը թազմինաթ իլէ պիր կէօնա միւշապէհէթի օլմայանագ տը։» Տիկէր թարաֆտան «Սթօգհօլմ սօսիալ ակմոգրաթէն»ին նէշր իթտիկի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Սավրէք իճրասաթ գոմիթէսի յունիս 12-ոէ Պրանթինկ Հոսմանէս քէնտի հէյէթը մուրախիասէսինին եազընտա Սթօգհօլմա վասլ օլաճաղընը պիլտիրմիշ տիր։ Գ.

*** Ֆրանսըզ մէճլիսը մէպուսանը հարպ թախսիսաթընը զապուլ իթմիշ տիր։ Էնանի միւզաքէրէտէ սօսիալիսթ Պրիզոն հեր հալ ու քեարատա սուլհ թալէպ իթմիշ տիր։ Բէս Տէշանել՝ պու կիպի պիր մէսէլէյի ան. ճագ մէճլիսը մէպուսանլա հիւքիւմէթ պահս իտէպիլիր օլուուղընը պէյանլա Պրիզոնդն սէօղլէրինէ ասլա էհէմմիյէթ վէրմէմէլէրինի մէպուսլարատան ըէճա իթմիշ տիր։ Գ.

ՐՈՒՍ ՃԷՊՀԷՍԻՆՏԷ

«Լօքալանճայիզը»ոան.— Բէթէրպուրկտա մուսիրրէն բիվայէթ օլընը-ղընա կէօրէ, Իթիլաֆ՝ Ռուսիայա պիւթիւն ճէպհէտէ հարաքեաթը ասքէրիյէյ պայլամասը իչիւն սոն մէօնլէթ օլարագ յուլիս 14 թարիխի թային իթմիշ տիր։ Պու թալէպէ մուճիպը մէնմունիյէթ պիր ճէվապ վէրմէզսէ մէմլէքէթտէ աղըր միւշքիլաթլար կէօրէճէկինի թէնտիա իթմիշ տիր։ Քէրէնսքինին ճէպհէյէ կիթմէսի՝ օրատուտա ֆիքրը, թէարրուզը թէլգին իթմէք իչիւն տիր։ Ռուս կաղէթալարընդն ճէպհէտէն ալտրգալարը մէքթուպլարատան տնլայընը, պու մագսատ վարըլմամըշ օլուպ, Ռուս օրատուսը զայրը միւտատատ պիր հալտէ պուլընմոգտա պէր տէվամ տը։ «Պիրժէվիա Վիէտէմոսթի» Մինոք ճէպհէսի հագիգի պիր միւթարէք՝ հալինի ալտրդընը եազըյօր։ Ռուս քիթլէլերինի հարպ իթմէկէ գատիր պիր հալէ գօյմագ իչիւն չօգ պէօյիւք զուվվէթլէր լազըմ տը։ Պիր պիր պիր հալէ գօյմագ իչիւն չօգ պէօյիւք զուվվէթլէր լազըմ տը։ Պիր չօգ ասքէրլէր սիբէրլէրտէ գալմաղը չէտիտէն բէտտ իտիյօրլար։ Պիլհասատա բիյատէ էֆրատը ինատճը կէօրիւնիյօրլար, թօրմը էֆրատը իսէ անի պիր թէարրուզա ումումիյէթլէ հագը պուլընընյօրլար։ Հ.

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

17 Յունիս 1333 թարիխլի զարարկեանը ումումինին բեպլիպը ռեամիսի տիր։

Դանֆաս ճէպհէսի սոլ ճէնահընտա միւշմանդն պիր դաչ մահալատ իլէրի զարաղօլլարըմըզա եարմագ իսթէտիկի պազընլարը թարտ իտիլտի։

Տիկէր ճէպհէլէրտէ սիւքիւնէթ վար տը։ Մ.

ՄՈՒՀԱՊՊԷԹ ՕՏԱՍԸ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԴԸՍՄ

—o—

13.— ՄՈՒՀԱՊՊԷԹ ՕՏԱՍԸ

—)(o)(—

— Սիզ պուրատա՞, տէտի պօղունընդ պիր սէտա իլէ, նասը՞լ սի՞զ, պուրատա նէ՞ իչին կէլտինիզ։

— Սանա վէրմիշ օլտուղըմ սէօզիւ թութմագ իչիւն կէլտիմ։

— Անլայամայորըմ։

Բէյմոնտ էթրաֆընտա սէրի պիր նիկեահ աթֆ իթտի։

— Սէն պէնի անլարսըն, Բէյմոնտ, պու տէհշէթլի նիկեահընընն պուրտայճաղը պիր միւտաֆիյի պէյհուսէ տրտամաղա մաաթուֆ օլմաղլա, սանա կիւճէնմէմ։

Օ զէման Օրթօլա՝ տիվանէճէ Բէյմոնտա սըզըճա սարըլտը։ Պու՝ վահշիյանէ պիր միւճատէլէ օլտու։ Բէյմոնտ զավի վէ ճէսուր օլուպ, պիւթիւն զուվվէթիյլէ քէնտինի միւտաֆէա իտիյօր իտի։ Հայատուտ իլէ գատըն ատրասընտա հիչ պիր նիտա, հիչ պիր սէօզ թէաթի օլընմատը։ Եալընըզ եիւրէքլէրին չարբընթըսը, զորլու նէֆէս ալմալարը, աթէշին պօղաղլարընտան չըգան պօղուզ սէսլէր իշիտիլիյօր իտի։

Տէրհալ Բէյմոնտ պիր ազ էվվէլ եարտըզը տանթէլա իշլերինտէ գուլանտըզը իյնէ վէ մագասլարընդն էլի ալթընա կէլտիկինի հըսսիթտի վէ ոնլարը ալտը վէ մէյուսանէ պիր զայրէյլէ զօլընը ուզաթտը քի քէնտի պուսէլէրիյլէ թէլվիս իթմէք իսթէյէն զու թէրլէնմիշ սուրաթընը էօթէյէ իթտի վէ օ պիր էլիյլէ վուրտը։

Թէսքին իյնէ սէֆիլլին եանտաղընա պիր թարաֆտան կիրիպ օ պիր թարաֆտան չըգտը։ Գան տըր ֆըշզըրտը։ Օրթօլա պիր խրրլամա նիտասը սալը վէրտի։ Պու տէհշէթլի նիտա քիւֆրլէր արասընտա զայպ օլուպ կիթտի։ Իւզէրինէ կէլէն տիվանը զավի վէ ճէսուր օլուպ, պիւթիւն զուվվէթիյլէ քէնտինի միւտաֆէա իտիյօր իտի։ Հայատուտ իլէ գատըն արասընտա հիչ պիր նիտա, հիչ պիր սէօզ թէաթի օլընմատը։ Եալընըզ եիւրէքլէրին չարբընթըսը, զորլու նէֆէս ալմալարը, աթէշին պօղաղլարընտան չըգան պօղուզ սէսլէր իշիտիլիյօր իտի։

Տէրհալ Բէյմոնտ պիր ազ էվվէլ եարտըզը տանթէլա իշլերինտէ գուլանտըզը իյնէ վէ մագասլարընդն էլի ալթընա կէլտիկինի հըսսիթտի վէ ոնլարը ալտը վէ մէյուսանէ պիր զայրէյլէ զօլընը ուզաթտը քի քէնտի պուսէլէրիյլէ թէլվիս իթմէք իսթէյէն զու թէրլէնմիշ սուրաթընը էօթէյէ իթտի վէ օ պիր էլիյլէ վուրտը։

Թէսքին իյնէ սէֆիլլին եանտաղընա պիր թարաֆտան կիրիպ օ պիր թարաֆտան չըգտը։ Գան տըր ֆըշզըրտը։ Օրթօլա պիր խրրլամա նիտասը սալը վէրտի։ Պու տէհշէթլի նիտա քիւֆրլէր արասընտա զայպ օլուպ կիթտի։ Իւզէրինէ կէլէն տիվանը զավի վէ ճէսուր օլուպ, պիւթիւն զուվվէթիյլէ քէնտինի միւտաֆէա իտիյօր իտի։

Տէրհալ Բէյմոնտ պիր ազ էվվէլ եարտըզը տանթէլա իշլերինտէ գուլանտըզը իյնէ վէ մագասլարընդն էլի ալթընա կէլտիկինի հըսսիթտի վէ ոնլարը ալտը վէ մէյուսանէ պիր զայրէյլէ զօլընը ուզաթտը քի քէնտի պուսէլէրիյլէ թէլվիս իթմէք իսթէյէն զու թէրլէնմիշ սուրաթընը էօթէյէ իթտի վէ օ պիր էլիյլէ վուրտը։

Թէսքին իյնէ սէֆիլլին եանտաղընա պիր թարաֆտան կիրիպ օ պիր թարաֆտան չըգտը։ Գան տըր ֆըշզըրտը։ Օրթօլա պիր խրրլամա նիտասը սալը վէրտի։